

Федосов Микита Миколайович

адвокат ради адвокатів
Дніпропетровської області

Поліщук Олексій

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, СКОЄНИХ ДІТЬМИ, АБО ЗА УЧАСТІ ДІТЕЙ

Питання захисту прав дитини стосується різних сфер державної політики, але особливо важливо, коли дитина порушує закон і навіть підпадає під юридичну відповідальність. Наприклад, правосуддя, дружнє до дітей, дуже часто обговорює гарантії у кримінальних справах. Проте досвід показує, що вчинення адміністративних правопорушень неповнолітніми є одним із найпоширеніших правопорушень дітей.

У Кодексі адміністративних органів України законодавець встановлює вік настання адміністративної відповідальності - шістнадцять років. Суб'єктом адміністративної відповідальності визнаються неповнолітні віком від 16 до 18 років. У КУпАП немає визначення терміну «неповнолітній», але ст. 13 регулює відповідальність неповнолітніх, до яких належать особи віком від 16 до 18 років.

Перш за все, слід мати на увазі, що вчинення правопорушення неповнолітнім є пом'якшувальною обставиною.

Розглянемо зміст, порядок та характеристики основних процесуальних документів, підготовлених поліцією. Протокол про адміністративні правопорушення складають працівники програмних органів, уповноважених документувати правопорушення за переліком пунктів, визначених статтею 255 Кодексу про адміністративні правопорушення. Повідомлення про адміністративний делікт складається для осіб, які досягли віку, з якого настає адміністративна відповідальність (16 років). У разі вчинення адміністративного правопорушення неповнолітньої дитини віком від 14 до 16 років він повідомляє про це одного з батьків неповнолітньої дитини або особу, яка їх замінює, відповідно до ч. 3 ст. 184 КУпАП.

З одного боку, неповнолітні, як суб'єкти відповідальності, повинні знати і розуміти, що вони зобов'язані, як і всі громадяни, дотримуватися встановлених правил поведінки, поважати закон, оскільки у разі їх порушення вони будуть відповідати відповідно до ст. закону. З іншого боку, здійснення адміністративного впливу на неповнолітніх має базуватися на суворому дотриманні процесуальних норм, гуманному ставленні до їх духовного стану,

забезпеченні права на захист, справедливій оцінці правопорушень та необхідному застосуванні відповідного адміністративного тиску.

Незважаючи на загальне правило ч. 2 ст. 258 КУпАП, згідно з якою протокол про адміністративні правопорушення не складається при вчиненні адміністративних правопорушень, розгляд яких підпадає під програмне забезпечення та адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, які реєструються автоматично з урахуванням обліку правопорушень, вчинені неповнолітніми. Про вчинення проступку неповнолітніми завжди необхідно скласти протокол.

Цікаво, що ч. 2 ст. 184 КУпАП встановлено відповідальність батьків або осіб, які їх замінюють, за вчинення правопорушень у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років, за які несе відповідальність цей Кодекс. Батькам або опікунам загрожує штраф від двох до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Отже, це не адміністративна відповідальність неповнолітніх, а відповідальність батьків або опікунів за поведінку неповнолітніх. Отже, притягнення неповнолітніх до адміністративної відповідальності має опосередкований виховний вплив на неповнолітніх та вказує на освітні прогалини батьків через правопорушення, зокрема рецидив.

Наразі Кодекс про адміністративні правопорушення також регулює порядок розгляду справ, регулює протиправні дії та заходи впливу. Важливо, що процедура адміністративного правопорушення щодо дитини в будь-якому випадку відрізняється від процедури щодо дорослих.

Підсудність у справах про адміністративні правопорушення, вчинені неповнолітніми, визначена ст. 221 КУпАП. Начальник відділу поліції готує супровідний лист на ім'я керівника органу, уповноваженого розглядати типові адміністративні правопорушення.

Заходи, зазначені у ст. 24-1 КУпАП, а саме:

- обов'язок публічно або в інший спосіб вибачитися перед потерпілим (цей захід застосовується органом адміністративного суду, коли він робить висновок, що неповнолітній визнав протиправність своєї поведінки, суспільну шкоду та шкодує про це);

- попередження (більш жорсткий рівень виховного впливу, що полягає в усному повідомленні посадовій особі підвідомчої особи про державну судимість неповнолітнього правопорушника та його поведінку, що виявилася у вчиненні адміністративного правопорушення);

- догана або сувора догана (заходи, що вживаються до неповнолітніх правопорушників у разі постійного недотримання встановлених правил поведінки та вчинення правопорушень щодо формування антигромадських настроїв);

- передача неповнолітнього під нагляд батьків або осіб, які їх замінюють, або під нагляд педагогічного чи трудового колективу за їх згодою, а також окремих громадян за їх бажанням.

Таким чином, складання протоколу про правильність делікту має деякі особливості. По-перше, вік, який необхідно точно визначити, додавши до справи копію паспорта або, якщо ще не отримано, копію свідоцтва про народження особи. Окрім того, пом'якшувальною обставиною є вік неповнолітнього. По-друге, звіт має містити достатньо детальну інформацію про особу неповнолітнього із зазначенням місця його навчання (або роботи), можливостей самозайнятості, інших обставин, що характеризують його особу, чи притягувався він до кримінальної відповідальності в минулому, чи були підстави для поліції та чи потрібно вносити відомості про обох батьків або їх сурогатних осіб, які однаково відповідають за виховання своєї неповнолітньої дитини. По-третє, у протоколі повинні бути зазначені законні представники, якщо такі є, та адвокат неповнолітнього. По-четверте, до протоколу додаються пояснення неповнолітніх батьків або осіб, які їх замінюють, із метою з'ясування психофізіологічного стану неповнолітнього правопорушника, умов його проживання та вирішення питання щодо належного здійснення батьківських прав та обов'язків. для своєї дитини. виховання.

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 7 грудня 1984 року № 8073-Х. Верховна Рада УРСР. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. ст.1122.

2. Голобородько Д.В., Кравченко І.С. Особливості оформлення матеріалів у справах про адміністративні правопорушення за участю неповнолітньої особи : Методичні рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 40 с.

3. Резнік О.М. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх. Право і безпека. Право и безопасность. Law and Safety. 2019. No 2(73). С. 53-57

Фоміченко Дар'я Олександрівна
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

науковий керівник:

Рижкова Світлана Анатолії
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОФІЛАКТИКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Однією з актуальних проблем сьогодення є проблема вчинення домашнього насильства. Від такого антисоціального явища страждають не тільки жінки, чоловіки, але жертвами можуть ставати й діти. Вчинюючи